

HRVATSKA POLJOPRIVREDNA KOMORA
Ulica grada Vukovara 78, 10116 Zagreb, HRVATSKA
Tel: +385 (01) 6109 809 komora@komora.hr
OIB: 70354371893
www.komora.hr

Zagreb, 5.svibnja 2020.god.

ZAPISNIK S 1. KONSTITUIRAJUĆE SJEDNICE ODBORA ZA VINOGRADARSTVO

Sjednica se održala 11. veljače (utorak) 2020. godine s početkom u 11:00 sati u prostorijama Hrvatske poljoprivredne komore na adresi Ulica grada Vukovara 78, Zagreb.

Nazočni članovi: Josip Vrbanek, Željko Andabaka, Jasna Čačić, Lovro Guštin,
Ostali nazočni: Tajana Radić, Matea Ćosić (HPK)

Za sastanak je predložen sljedeći Dnevni red:

1. Konstituiranje Odbora za vinarstvo i vinogradarstvo
2. Prihvaćanje članova Odbora za vinarstvo i vinogradarstvo
3. Donošenje Poslovnika o radu Odbora za vinarstvo i vinogradarstvo
4. Izbor predsjednika i zamjenika predsjednika Odbora.
5. Aktualna problematika u sektoru
6. Razno

Točka 1.

G. Vrbanek je kao povjerenik Odbora za vinarstvo i vinogradarstvo otvorio sjednicu, zamolio prisutne da se predstave te imenovao zapisničara.

Točka 2.

Na konstituirajućoj sjednici Odbora za vinarstvo i vinogradarstvo prihvaćeni su sljedeći članovi: Josip Vrbanek, Željko Andabaka, Jasna Čačić, Lovro Guštin. Osim navdenih, za prisustvovanje sjednici javili su se i g. Nenad Krajačić, g. Tomislav Pintarić te g. Franjo Trupeljak koji su bili spriječeni prisustvovati. Povjerenik je naglasio da prisutni članovi razmisle o dodatnim članovima koji bi se mogli uključiti u rad te kvalitetno pridonijeti radu istoga, s ciljem da se pokriju sve regije i županije u Hrvatskoj.

Točka 3.

Prilikom donošenja Poslovnika o radu Odbora za vinogradarstvo i vinarstvo nisu predložene izmjene te je isti jednoglasno je usvojen od strane članova Odbora.

Točka 4.

Za predsjednika Odbora za vinarstvo i vinogradarstvo odabran je g. Josip Vrbanek, a za potpredsjednika Odbora g. Željko Andabaka. Podpredsjednik i predsjednik odabrani su jednoglasno.

Točka 5.

Prema dostavljenim podlogama, raspravljena je sljedeća aktualna problematika u sektoru ujedno kao priprema Odbora za sastanak s ministricom.

Trošarine za vino

Gđa Čačić ističe kako su trošarine za vino nisu regulirane Zakonom o vinu već Zakonom o trošarinama koji je u nadležnosti Ministarstva financija, stoga Ministarstvo poljoprivrede (MP) nema utjecaja na isto. Trenutno trošarine za vino iznose 0 kn, a reguliraju se Uredbom koja je u tijeku donošenja. Uredbom je planirano povećanje 30% trošarina na etilni alkohol i jaka alkoholna pića, a prije izlaska na eSavjetovanje nije moguće provjeriti njen sadržaj (no pretpostavka je da nisu rađene izmjene za vino i pivo). Predsjednik, a i ostali članovi odbora slažu se da je s obzirom na postojeće dezinformacije na terenu potrebno provjeriti konačne informacije.

Kontrola vina

G. Vrbanek ističe kako je kontrola novim zakonom olakšana i pojednostavljena budući da su markice trenutno ukinute no kontrola vina i centri za kontrolu vina stalna su tema proizvođača, a problem tržišta je evidentan stoga je bilo kakav doprinos MP dobrodošao. Gđa Čačić ističe da je potrebna bolja kontrola vina na tržištu s naglaskom na uvozna, a g. Vrbanek navodi kako bi se uz veću kontrolu vina više trebalo inzistirati u smjeru promicanja hrvatskih proizvoda, tj. hrvatskih vina te da se na njima inzistira.

Zlatna žutica, problem zemljišta

G. Vrbanek ističe povezanost dviju točaka te da bi bilo dobro čuti od Ministarstva stanje za SZ Hrvatsku po pitanju bolesti pri čemu g. Andabaka dodaje osobitu prisutnost problema u Istri i Međimurju, iako je vektor pronađen i u Dalmaciji ali nije bio zaražen uzročnikom. Na pitanje g. Andabake o finansiranju krčenja vinograda od strane države u slučaju prelaska određenog postotka zaraze, g. Vrbanek ističe da se isto može sufinancirati kroz Mjeru 5. (100% pokriće troškova) te kroz restrukturiranje vinograda (75% pokrića, s još gubitkom dohotka). G. Vrbanek ističe kako je najveći problem to što uz zaražene vinograde najčešće postoje zapušteni vinogradni u neposrednoj blizini. Dodaje kako je potrebno provjeriti može li se takvo zemljište iskrčiti (na trošak države ili trošak vlasnika i suvlasnika) jer je to odgovorno ponašanje prema poljoprivrednom zemljištu kao prirodnom resursu o kojem se treba brinuti. Poljoprivredno zemljište je problem u većini regija (nesredene zemljišne knjige ili nedostupnost državne zemlje zbog promjena zakona itd.) S obzirom na to da su zapuštena zemljišta izvor bolesti, prijedlog je ubrzavanje rješavanja zemljišnih knjiga ili njihovo čišćenje ili uređenje u svrhu proizvodnje.

Zapošljavanje u ruralnim sredinama-na poljoprivrednim gospodarstvima

G. Vrbanek ističe da je jedan od sve većih problema nedostatak radne snage u selima što je s novim budućim investicijama teško održivo. Potrebno je provjeriti može li MP ukazati na problem nadležnim institucijama uz prijedlog uvođenja olakšica za zapošljavanje s obzirom na to da se sektor poljoprivrede ne zapošjava puno ljudi u odnosu na ukupno zapošljavanje u RH. Također, postoje problemi neprijavljene radne snage itd.

Korištenje bespovratnih sredstava

Na pitanje gđe Čačić, zna li se postotak iskorištenja sredstava iz vinske omotnice, g. Vrbanek ističe kako je postotak iskorištenja vrlo skroman (u prvim godinama po 1 milijun €) te da je ministrica s istim upoznata. Također, ističe da vinska omotnica nema veliki budžet, svega 11 milijuna € godišnje (u odnosu na neke druge programe), ali da se uz bolju koordinaciju sredstva sigurno mogu iskoristiti budući da projekata i potencijala za investiciju ima dovoljno. Osim slabe iskorištenosti, problem je što vinogradari i vinari moraju cijepati investicije (javljati se na više različitim mjerama kako bi povezali cjelinu). Gđa. Čačić kao potencijalno rješenje navodi izmjene pojedinih pravilnika te utjecaj MP na rad Agencije za plaćanje. G. Andabaka dodaje da kriterije treba prilagoditi, osobito jer MP ističe kako se trebaju poticati mala gospodarstva u razvoju. G. Guštin na primjeru svoga imanja navodi kompleksnost situacije u vezi proširenja.

G. Andabaka ističe kako u pravilnicima o provedbi vinskih omotnica, npr. unutar mjere rekonstruiranja, nedostaje stručnosti u načinu pisanja pravilnika. Također, ističe problem formiranja referentnih cijena s obzirom na to da je trošak izgradnje i pripreme terena vezan uz geografsku različitost u državi. Navodi kako bi pravilnici trebali prepoznati navedeno i raditi na

pozitivnoj diskriminaciji (priprema terena nije jednaka na tlu koje ima udio skeleta 30-40% ili na černozemu) budući da sve navedeno usporava provedbu i povlačenje sredstava. Također, dodaje da uz dio sufinanciranja treba raditi i na povezivanju tj. protočnosti do HABOR-a nakon dobivanja pojedine mjere. Istiće kako je glavni problem na našem tržištu i da vinski sektor, tj. većina hrvatskih proizvođača neće opstati izvozom. Problem je u neproduktivnost i nekonkurentnost hrvatskih proizvođača upravo zbog skupe proizvodnje. Navodi kako ulaganje u nove nasade, novu mehanizaciju i opremu izravno omogućuje i povećava veću produktivnost, dohodovnost, a na kraju i opstanak malih i srednjih proizvođača. Također ističe, kako prijava proizvodnje vina u odnosu na broj hektara (prema ARKOD-u 19.000) daje rezultat manji od 12. 000 ha što znači da ili uistinu nemamo vinograde ili sve završava na crnom tržištu (problem kontrole). No ističe da nisu krivi proizvođači koji na kraju nemaju izbora osim takvog načina. Gđa. Čačić povezuje ukidanje markica koje je možda smanjilo trošak proizvođačima, ali je ukinulo mogućnost sljedivosti i kontrole. Navodi kako namjera uvođenja novih oznaka znači potpuno povećanje troškova proizvođačima jer će iziskivati kompletan novi proces. G. Andabaka, vezano za pisanje provedbenih pravilnika, dodaje da društvo ne bi trebalo biti zatvoreno već inkluzivno, konzultirajući više struku, bilo proizvođačke organizacije (PO), znanstveno nastavne institucije, znanstvene institute i dr. s tendencijom da se pokuša slušati struka.

Udruživanje vinara

G. Vrbanek ističe temu kao bitnu, iako je pitanje koliko MP u ovom slučaju može pomoći na što gđa Čačić dodaje kako u ovom području Zakon možda može nešto napraviti. G. Vrbanek navodi kako postoje PO, ali da je glavni problem neudruživanje proizvođača. Gđa. Čačić navodi da su po pitanju pravilnika o PO navedeni minimalni kriteriji od 7 proizvođača i prihoda u iznosu 3 milijuna kn pri čemu smatra da je 7 veliki broj za sektor vinarstva (provjeriti može li se broj prilagoditi budući da isto nije određeno uredbom te se nije vodilo računa o veličini tih proizvođača). Ističe kako su takve PO ustvari u potpunosti onemogućene. G. Andabaka ističe da je zakon promijenjen, ali da novi pravilnici još nisu doneseni.

Točka 6.

Gđa Radić je predstavila Hrvatsku poljoprivrednu komoru te njen rad od osnutka kao i članstvo unutar organizacije Copa Cogeca.

G. Vrbanek je predložio sudionicima sastanke radnih skupina CC i s Europskom komisijom na kojima je imao priliku sudjelovati te je naglasio kako je bitno usuglasiti stavove članova Odbora prije sastanka. Do sada se na sastancima raspravljalo o ZPP-u (izgledi potpora, poticaja, njihova podjela, pregovori oko istih itd.), novim sortama vina (sortni list) i hibridima, korištenje pesticida te smanjenja njihove uporabe, potencijalno novo označavanje vina (uvođenje energetske vrijednosti vina) na zahtjev Europske komisije, ograničenja od 1% povećanja površine pod vinogradima i dr.

Predloženo je da se na idućim sastancima po potrebi uključe i predstavnici Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva zaštite okoliša ili Ministarstva financija kako bi se indirektno komunicirala određena pitanja te na taj način podigla razina informiranja proizvođača. Također, gđa Radić istaknula je kako je HPK zahtijevala da se nakon svakog eSavjetovanja održi povjerenstvo na što je ministrica obavezala sve službe MP na održavanje sastanka i uključenje HPK nakon provedenog eSavjetovanja.

G. Trupeljak je predsjedniku Odbora predložio upite prema MP vezano za edukacije, savjetodavnu službu uz napomenu za bolju suradnju i komunikaciju u vidu donošenja pravilnika, zakona, uredbi, rada na terenu, edukacija itd.

Predsjednik je zaključio sjednicu.

Zaključci:

- 1.) Kontrola vina, centri za kontrolu vina, marže itd. su stalna tema proizvođača te je problem tržišta evidentan- bilo kakav doprinos MP dobrodošao
- 2.) Staviti naglasak na bespovratne potpore, osobito na ubrzanje odobrenja, problematičnost referentnih cijena i općih troškova (mogućnost usluga konzultanata i projektanata) i financiranje istih projekata kroz HBOR/HAMAG
- 3.) Dinamika otvaranja novih natječaja - poštivanje najava (provjeriti mogućnost statusa stalno otvorenih natječaja do iskorištenja budući da je to poanta)
- 4.) Vezani problem zemljišta i bolesti vinove loze
- 5.) Udruživanje vinara i PO (provjera revidiranja kriterija udruživanja u PO, prilagodba i manjim i većim proizvođačima)
- 6.) Zapošljavanje, suradnja institucija i edukacije

Zapisnik sastavila: Matea Čosić

Predsjednik
Odbora za vinarstvo i vinogradarstvo
Josip Vrbanek